

NÔNG NGHIỆP

Chương trình Quản lý Tổng hợp Vùng ven biển (ICMP)

Thách thức

Đồng bằng sông Cửu Long là vùng canh tác nông nghiệp quan trọng nhất của Việt Nam. Với lợi thế đất đai màu mỡ và nguồn nước ngọt phong phú, Đồng bằng sông Cửu Long thích hợp cho nhiều loại cây trồng. Nhờ đó, 2/3 tổng diện tích đất của vùng hiện được sử dụng cho canh tác nông nghiệp. Đồng bằng sông Cửu Long cũng cung cấp hơn 55% sản lượng lúa gạo toàn quốc, giúp đưa Việt Nam trở thành nước xuất khẩu gạo lớn thứ hai trên thế giới.

Cánh đồng lúa tại Hà Tiên – Đồng bằng sông Cửu Long

Tuy nhiên, do sự thay đổi của môi trường, nên sản xuất và phát triển nông nghiệp của Đồng bằng sông Cửu Long đang phải đối mặt với những thách thức mới. Biến đổi khí hậu và các áp lực khác từ môi trường làm cho những kỹ thuật canh tác truyền thống thường không đem lại sản lượng như mong đợi, đặc biệt là tại các khu vực ven biển của Đồng bằng sông Cửu Long. Đồng thời, các biện pháp canh tác bất lợi của người nông dân, như sử dụng quá nhiều nước và thuốc trừ sâu, thường góp phần làm suy thoái hệ sinh thái. Thậm chí, áp lực về xâm nhập mặn đang ngày càng gia tăng cũng gây cản trở đến việc canh tác các giống lúa truyền thống tại vùng.

Nông nghiệp vẫn chủ yếu dựa vào sản xuất quy mô nhỏ từ một số lớn các hộ gia đình. Điều này gây khó khăn cho việc giới thiệu các kỹ thuật canh tác mới phục vụ cơ giới hóa, quản lý nước hiệu quả, sử dụng giống và phân bón chất lượng hơn, cũng như các can thiệp khác giúp cải thiện năng suất sản xuất và tăng thu nhập cho nông dân.

Chương trình ICMP hiện đang tập trung vào ba lĩnh vực chuyên đề: (a) hỗ trợ nông dân áp dụng các biện pháp canh tác hiệu quả hơn, (b) tăng cường năng lực cạnh tranh và kết nối thị trường và (c) xây dựng năng lực.

Cách tiếp cận

Hỗ trợ nông dân áp dụng các kỹ thuật mới

ICMP hỗ trợ nông dân và các doanh nghiệp vừa và nhỏ áp dụng kỹ thuật canh tác mới cho phép cung cấp những sản phẩm có chất lượng cao hơn, tăng thu nhập và bảo vệ môi trường. ICMP cũng hỗ trợ các cơ quan ở trung ương và địa phương tổ chức các khóa tập huấn về canh tác lúa thông minh cho người nông dân. Ví dụ như, Chương trình đã giúp giới thiệu kỹ thuật canh tác lúa tưới ngập khô xen kẽ (AWD), giúp giảm 30% lượng nước và thuốc trừ sâu sử dụng, tăng tới 40% thu nhập cho người nông dân.

Thúc đẩy mối quan hệ hợp tác công-tư và liên kết thị trường

ICMP phối hợp chặt chẽ với các doanh nghiệp trong việc hỗ trợ thí điểm các mô hình chuỗi giá trị và liên kết thị trường nhằm mở ra cơ hội tiếp cận thị trường trong nước và quốc tế. Bên cạnh đó, trong khuôn khổ Sáng kiến sản xuất lúa tiên tiến Châu Á (BRISA), Chương trình hiện phối hợp với công ty Bayer của Đức thúc đẩy canh tác lúa thông minh tại Việt Nam.

Hỗ trợ các cơ quan ở trung ương và địa phương

ICMP đang hỗ trợ các cơ quan quản lý ở trung ương và địa phương xây dựng các chính sách nông nghiệp thông minh hơn, khắc phục những vấn đề như làm thế nào để các hệ thống sinh kế tại khu vực ven biển thích ứng với sự thay đổi của môi trường.

Hợp tác xã là một lĩnh vực quan trọng khác trong cải thiện chính sách và xây dựng năng lực. Theo đó, ICMP đang phối hợp với chính quyền xây dựng những mô hình thực tiễn tốt nhất cho phép các hợp tác xã thúc đẩy tốt hơn mối liên kết với thị trường.

Tác động

- Tổng số 25 mô hình sinh kế đã được xây dựng cho 10.800 hộ gia đình, giúp giảm áp lực lên môi trường và tăng thu nhập lên tới 80%.
- Kỹ thuật sản xuất lúa tưới ngập khô xen kẽ hiện đang được đẩy mạnh, giúp giảm 30% lượng nước và thuốc trừ sâu sử dụng và tăng tới 40% thu nhập cho người nông dân.
- Kỹ thuật nuôi trồng thủy sản trong rừng ngập mặn đã được triển khai áp dụng, nhằm tránh sử dụng thuốc trừ sâu và tăng khoảng 27% thu nhập.

Lúa nổi đang tăng trưởng trong điều kiện ngập lú

Câu chuyện thành công

Tưới ngập khô xen kẽ (AWD)

Nước đang dần trở nên khan hiếm ở hạ nguồn Đồng bằng sông Cửu Long do suy giảm dòng chảy trên sông và khai thác cạn kiệt nguồn nước ngầm tại một số khu vực ở Vùng. Do đó, nguồn cung nước sẽ không đủ để tưới liên tục cho những cánh đồng lúa trong thời gian tới. Kỹ thuật tưới ngập khô xen kẽ sẽ khắc phục các vấn đề có liên quan đến tình trạng thiếu nước, do kỹ thuật này giúp giảm đến 30% lượng nước sử dụng mà không làm suy giảm năng suất.

Từ việc thí điểm kết hợp tưới ngập khô xen kẽ với các kỹ thuật canh tác lúa thông minh khác cho một vụ mùa, lợi nhuận ròng mà người nông dân thu được tăng bình quân khoảng 250 USD mỗi ha, tương đương với khoảng 40% thu nhập. Từ kết quả này, người nông dân đã tiếp tục mở rộng 30 ha thí điểm ban đầu lên 700 ha.

Chương trình Quản lý Tổng hợp Vùng ven biển (ICMP) là chương trình phát triển do chính phủ Úc, Đức và Việt Nam đồng tài trợ. Mục tiêu của Chương trình là hỗ trợ các cơ quan của Việt Nam chuẩn bị tốt hơn cho khu vực ven biển Đồng bằng sông Cửu Long trước sự thay đổi của môi trường và đặt nền móng cho tăng trưởng bền vững. Chương trình thực hiện các hoạt động trên sáu lĩnh vực có liên quan chặt chẽ với nhau, đó là: nông nghiệp, nuôi trồng thủy sản, bảo vệ vùng ven biển, lâm nghiệp, lập kế hoạch và ngân sách, và quản lý nước.

Các lĩnh vực hoạt động

